

dovnica istoga reda iz opatije sv. Hildegarde u Eibingenu. Knjižica sadržaje na prvom mjestu životopis monaha Ivana Pija Hempstine-a, sina odlične i bogoljubne francuske obitelji, i to od njegove 18. godine pa sve do rane smrti 1907. Iza toga redaju se bilješke, što ih je ovaj pobožni redovnik zabilježio u svoj dnevnik, pod naslovom „Anmütungen und Gedanken“, a zatim tajne bilješke, koje su nakon smrti nadene, a sadržaju izlive njegove slike duše Bogu, a nazvao ih je „knjižicom za dragoga Boga“, i napokon serija njegovih pisama majci, sestri, rođacima, drugima.

Ova je knjižica zanimiva i poučna, u koliko pokazuje na konkretnom slučaju ideal kršćanskog dobro odgojenoga mladića, sina, djaka, novaka redovnika, svećenika, pedagoga, a nuda sve dušu, koja od mladosti rane Boga ljubi, Bogu služi i u toj ljubavi i službi iscrpljuje se i troši te završuje ovaj zemaljski život sveto i spokojno. Priredivač ovog dјela nazvao je za to ovu knjigu „Mehr Liebe“, jer je držao, da je glavna crta ovoga junaka ljubav i jer se nuda, da će i čitatelja oduševiti na što veću ljubav k Bogu. Preporučujem.

Dr. Josip Pazman.

Sträter Hermann Dr.: Das Männerapostolat. Seine Bedeutung und praktische Ausgestaltung in der Jetzzeit. Zugleich ein kleiner Beitrag zur Geschichte der Seelsorge im 20. Jahrhundert. In 8° str. XII + 168. Freiburg 1917. Herder'sche Verlagshandlung. Cijena M 2'40.

Pisac ove knjižice, župnik u Crefeldu, utemeljio je god. 1910. organizaciju za odrasle muškarce i nazvao ju Männerapostolat. Povod tomu pružilo mu je nastojanje pape Pija X., da odrasle muškarce pritegne na mjesecnu sv. pričest i to po pobožnosti spram presv. Srca Isusova. Pokus je vanredno uspio i brzo se raširio po župama u Njemačkoj, Luksemburškoj, Švicarskoj i Austriji. Pisac je pomno pratio ovaj razvitak, bilježio si, dopisivao s ostalim organizacijama i eto u prvom dijelu ove knjižice obrazlaže važnost ovakove

organizacije i plodove, koje nosi u prvom redu za same članove, a onda i za druge. U drugom dijelu ove knjižice daje pisac upute, kako se osniva ovakova organizacija.

Knjižica će ova dobro doći svakom dušobrižniku, svakom župniku, svakom svećeniku i redovniku, koji se ovakovim poslom bave ili barem za nj zanimaju. Preporučujem.

Dr. Josip Pazman.

Saedler Peter S. I.: Mütterseelsorge und Mütterbildung. In 8° str. IV + 96. Freiburg 1917. Herder'sche Verlagshandlung. Cijena M 1'50.

Društvo „Das erzbischöfliche Missionssinstitut in Freiburg i Br.“ kao crkvena centrala za priređivanje pučkih misija protegnulo je svoj rad i na književno polje. Odlučilo je izdavati brošure bogoslovsko-pastoralnoga sadržaja i osnovalo biblioteku pod naslovom „Hirt und Herde“. Ova biblioteka otočela je već i prvi svezak ugledao je svjetlo. U tom se svesku raspreda pitanje de cura matrum t. j. pitanje kršćanskih matera.

Budući da je ovaj dugotrajni rat u mnogočem promjenio i otešao dušobrižnički posao i njegovu zadaču i u gradu i na selu, to je od potrebe da se dušobrižniku pruži i prikladna uputa za njega sad u ovim sadanjim prilikama i koje će još nastati poslije rata. Jamačno je pitanje materinstva sada jedno od najvažnijih pitanja i prema tomu se i dušobrižnički rad na to pitanje mora osvrati. U današnjim pastoralama nije običaj bio ovo pitanje napose spominjati, potanko obradivati, a eto sada se nalazi sva ta grada jedinstveno podredana, popunjena i prema današnjim prilikama sistematski obradena. U kratkim i jasnim potezima riše učeni pisac ponajprije ono glavno zlo, naime rasulo katoličke ženitbe i obitelji, iz kojega zla potekoše one štetne posljedice, što ih opažamo u religioznom životu širokih narodnih slojeva, pa odatle izvodi zaključak, da je za budućnost najpotrebitije posvetiti posebnu skrb roditeljima. Ovu misao primjenjuje pisac u prvom rečju na materu. Govori, od kolike su koristi „društva

materâ⁴ i koja je njihova zadaća. Zatim upućuje, kako se ova društva imaju voditi i unapredavati. Navodi iz krasnih listova iz djela Gottfrieda Stoffersa „Kinderreiche Mütter“, mnogo zgodnih uputa i zaključuje navodeći literaturu o tom predmetu, koja je u Njemačkoj dosta obilna.

Ovo djelo je od vanredne praktične vrijednosti za dušobrižnika. Osobito preporučujem.

Dr. Pazman.

Eder Karl Dr.: Heilige Pfade. Ein Buch aus des Priesters Welt und Seele. U 16° str. XII + 340. Freiburg 1. Br. 1917. Herder'sche Verlagshandlung. Cijena M 3'60 vezano M 4'50.

Ovo je treća knjiga posebne biblioteke, što je izdaje gore spomenuta knjižara. U „B. S.“ bila je već ocijenjena jedna knjiga ove zbirke, i to ona Vezinova „Die Freudenbotschaft unseres Herrn und Heilandes Jesus Christus.“ Pisac ove knjige po zvanju katehet u Ischlju napisao je, da tako rečem, autobiografiju ne dođuše izrazito svoju vlastitu, nego svećenika, kako on u 20. vijeku živi i radi. Po ovim crtama upoznat će mnogi katolički laik, tko i što je svećenik, jer valja priznati, da i danas još mnogi svjetovnjak ne pozna svećenika, da mu je tud i da ga promatra kao natražnjaka, mračnjaka ili barem čovjeka osebujnoga, koji ne spada u društvo ljudsko. U ovoj knjizi naći će čitatelj prilike, da si stvori vjernu sliku katoličkoga svećenika, koji nije puko orude i kao trublja, nego socijalni faktor prvoga reda. O njegovom svećeničkom djelovanju velikim dijelom ovisi, kako će biti odgojena mladež, kakove će postati majke, kakove će biti familije, kakove će nazore imati, kako misliti, kako raditi. On je dušobrižnik. Duša je poglaviti dio čovjeka, a ravnatelj duša i kralj može da bude po svojem zvanju i svojoj službi samo katolički svećenik. Knjigu preporučujem i svećenicima i klericima, a napose katoličkom laikatu. *Dr. Pazman.*

Keppler Dr. Paul Vilhelm: Mehr Freude. Volksausgabe. Stoto

i stodvadesetipeto izdanje. U 12° str. XX + 160. Freiburg im Br. Herder'sche Verlags-handlung. Cijena M 1'75. vez. M 2'20.

Pisac, biskup u Rottenburgu, izdao je ovo svoje djelo pod istim naslovom prvi put god. 1909. Brzo se je širilo i raspačavalo. Iza godinu dana rasprodano je 50.000 primjeraka ove knjige. Slijedeće godine štampa se opet i svake godine po više tisuća primjeraka. God. 1914. buknuo rat i mjesto da prestane raspačavanje ove knjige, koja govorio o radosti, poraste želja za njom baš u vrijeme rata. Nijedna se druga knjiga nije tako pohlepno čitala u strijeljačkim jarcima na frontama kao ova. To je ponukalo pisca i nakladnika, da je ne izdaju samo na finom papiru, ukusno vezanu, nego da se predi jednostavno, pučko jeftino izdanje, nakon što je naklada od 100.000 prošla po svijetu. Takovo pučko, jeftino izdanje izašlo je netom u 25 novih tisuća.

Osim vanjskoga oblika pisac je ovo izdanje iznutra takoder promjenio, jer je dodao nekoliko novih poglavljija. Kao što je ova knjižica prije rata i u ratu mnogo dušu osokolila, razvedrila, tako je čeka ista zadaća i poslije rata, koji je dosta žalosnih tragova ostavio. Pisac je ovom knjižicom postiguo sjajan upravo uspjeh. Poznato mi je, da se ova knjižica i u Hrvatskoj rado čita. Sada će biti to većma, jer se za jeftiniju cijenu dobiva. Preporučujem.

Dr. Pazman.

Scholl Dr. Kaspar: Jungfräulichkeit ein christliches Lebenseideal. Gedanken für Priester und gebildete Katholiken. Zweite und dritte Ausgabe. U maloj 8°. Str. VIII. + 238. Herder'sche Verlagshandlung. Freiburg in Br. 1917. Cijena M 2'80 vez. M 3'60.

Ova knjiga izlazi po drugi put na svijetlo, pošto je prvo izdanje u kratko vrijeme raspačano bilo. Pisac prikazuje ovaj biser religije katoličke djevičanstvo, ponajprije u svojoj biti